

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 03 stycznia 2023 r.

ZACHODNIOPOMORSKA IZBA ROLNICZA SZCZECIN	
Wpłynęło	09. 01. 2023
L. dz.
Podpis

Znak sprawy: DOS.dws.073.44.2022

**Pan
Andrzej Karbowy
Prezes Zarządu
Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej**

Dotyczy: Stanowiska Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, w którym przekazano Stanowisko Zarządu ZIR/DL/4181/2022 z dnia 7 grudnia 2022 r., poniżej przedstawiam informacje i wyjaśnienia w zakresie wniosków będących w kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1. Wsparcie dla rolników w związku z sytuacją na Ukrainie.

W odpowiedzi na kryzys gospodarczy wywołany inwazją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę procedowana jest zmiana PROW 2014-2020 polegająca na dodaniu do Programu nowego instrumentu wsparcia pn. „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” (art. 39c). Działanie to będzie nadzwyczajnym mechanizmem będącym odpowiedzią na problemy z płynnością finansową zagrażającą ciągłości działalności rolniczej. Biorąc pod uwagę wysokość strat w poszczególnych sektorach produkcji rolnej, jak również ograniczony budżet przewidziany na to działanie, oceniono, że największe potrzeby w zakresie natychmiastowego wsparcia występują w sektorze świń. Poprzez wypłatę pomocy rolnikom udzielane będzie wsparcie mające na celu zrekompensowanie zwiększonych kosztów (wysokie ceny pasz i innych środków produkcji) i tym samym utrzymanie płynności finansowej gospodarstw oraz produkcji rolnej w tych gospodarstwach. Przy ustalaniu wysokości wsparcia brano pod uwagę zarówno wzrost kosztów produkcji, w tym energii i pasz, jak i niepewność wytworzoną przez inwazję rosyjską na Ukrainę. Wysokość wsparcia wynosić będzie co najmniej 2,4 tys. zł i nie więcej niż 15 000 euro (ok. 70 tys. zł) na rolnika (maksymalny limit określony w przepisach rozporządzenia UE) i będzie uzależniony od wielkości gospodarstwa rolnego mierzonej

historyczną skalą produkcji (gospodarstwa rolne będą przyporządkowane do kilku przedziałów ze względu na wielkość produkcji). Stawki zostaną zróżnicowane ze względu na wielkość produkcji.

Uruchomienie wsparcia możliwe jest po zaakceptowaniu przez Komisję Europejską (KE) proponowanych przez Polskę zmian PROW 2014-2020 w tym zakresie w grudniu 2022 r. W drugiej połowie stycznia 2023 r. zostaną przeprowadzone nabory wniosków przez ARiMR. Równocześnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają zaawansowane prace nad legislacją krajową, aby jak najszybciej rolnicy mogli skorzystać z tego wsparcia. Ponadto, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) wydłużonego o tzw. okres przejściowy (2021-2022), zostały zaplanowane końcowe nabory wniosków o przyznanie pomocy, wspierające m.in. rolników. Zgodnie z *Harmonogramem trwających i planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014- 2020 do 29 grudnia 2023 r.* (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/harmonogram-naboruwnioskow-prow-2014-2020>) rolnicy będą mogli aplikować o pomoc m.in. na rozwój gospodarstw w ramach nw. instrumentów, w terminach:

- 2 stycznia – 29 grudnia 2023 r. – inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej;
- luty 2023 r. oraz czerwiec 2023 r. – inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych;
- styczeń 2023 r. – modernizacja gospodarstw rolnych – obszar e, tj. nawadnianie w gospodarstwie;
- styczeń 2023 r. – modernizacja gospodarstw rolnych – obszar f, tj. zielona energia w gospodarstwie.

Wnioski o przyznanie pomocy składa się w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wprowadzony okres przejściowy wydłuża możliwość realizacji PROW 2014-2020 o dwa lata. W tym okresie kontynuowanych jest większość dotychczas wdrażanych instrumentów wsparcia. Należy jednak podkreślić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco monitoruje tempo i poziom wydatkowania środków i nie wyklucza się wprowadzenia zmian co do zakresów i terminów naborów wniosków na dalszym etapie. Należy także podkreślić, że od 2023 r. rozpocznie się wdrażanie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Interwencje Planu w zdecydowanej większości skierowane są do rolników i sektora rolnego.

PS WPR 2023-2027 realizowany będzie ze środków pochodzących z UE, na które składa się wsparcie w kwocie 17,3 mld euro w ramach I filaru WPR i 4,7 mld euro w ramach II filaru WPR. Dodatkowo, w I filarze WPR, realizowane będzie Przejściowe Wsparcie Krajowe finansowane w całości z budżetu krajowego. Wydatki związane ze wsparciem na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, dodatkowo współfinansowane będą ze środków krajowych. W ramach środków krajowych na ten cel planuje się przeznaczyć ponad 3,2 mld euro. W sumie, środki na wsparcie polskiego rolnictwa i rozwój obszarów Wiejskich, zaplanowane w PS WPR 2023-2027 wynoszą 25,2 mld EUR.

2. Eksport towarów rolno-spożywczych.

Polska ma dobre warunki naturalne do produkcji rolniczej i jest w stanie wyprodukować więcej żywności niż tylko na własne potrzeby. Umożliwia to przeznaczenie części produktów na eksport. Potwierdzają to dane o wielkości produkcji oraz zużycia podstawowych surowców rolnych, które wskazują, że Polska jest krajem nadwyżkowym w zakresie produkcji żywności.

Od 2004 r. obserwowana jest wzrostowa tendencja w eksporcie towarów rolno-spożywczych z Polski. W tym czasie jego wartość wzrosła ponad 7-krotnie. W 2021 r. sprzedaż towarów rolno-spożywczych za granicę osiągnęła rekordowy poziom 37,4 mld EUR, o 9% wyższy niż rok wcześniej. Wzrost eksportu był wynikiem utrzymującego się popytu na polskie produkty, które pomimo rosnących cen w drugiej połowie 2021 r. były konkurencyjne na rynku międzynarodowym. Sprzedaż zagraniczną polskich produktów rolno-spożywczych wspierał korzystny dla krajowych przedsiębiorców kurs złotego względem euro oraz postępująca dywersyfikacja kierunków eksportu. Bardzo dobre wyniki eksportu były również rezultatem rosnącej aktywności gospodarczej polskich przedsiębiorców, właściwego przygotowania krajowych firm do funkcjonowania w warunkach pandemii i dostosowania oferty asortymentowej do zróżnicowanych preferencji konsumentów zagranicznych. Dodatkowo saldo wymiany handlowej zwiększyło się w porównaniu z 2020 r. o 9,7%, osiągając 12,7 mld EUR (z tego 7,7 mld EUR w handlu z państwami UE-27 i 5,0 mld EUR z krajami poza unijnymi).

Trend ten jest kontynuowany również w tym roku. Z ostatnich dostępnych danych Ministerstwa Finansów wynika, że w bieżącym roku uzyskujemy bardzo dobre wyniki w handlu zagranicznym artykułami rolno-spożywczymi. Od stycznia do października br. wartość eksportu tych towarów z Polski wzrosła, w porównaniu z takim samym okresem roku ubiegłego, o ponad 27% i osiągnęła poziom około 39,2 miliarda EUR (tj. ok. 182,6 mld zł).

Udział eksportu artykułów rolno-spożywczych w całkowitym polskim eksporcie stanowił bardzo ważną pozycję, zaś jego udział w okresie styczeń – październik br. wyniósł 13,8%.

Ponad 74% wpływów z eksportu artykułów rolno-spożywczych uzyskano ze sprzedaży do państw Unii Europejskiej. Na rynku unijnym sprzedaliśmy towary o wartości 29,0 miliardów EUR (tj. 135 mld zł), co oznaczało wzrost o 30% w stosunku do analogicznego okresu 2021 r. Do państw spoza UE wyeksportowaliśmy artykuły rolno-spożywcze o wartości około 10,1 miliarda EUR.

W strukturze towarowej eksportu rolno-spożywczego dominowały głównie: mięso i produkty mięsne (głównie mięso drobiowe, przetwory mięsne, mięso wołowe i wieprzowe), ziarno zbóż, tytoń i wyroby tytoniowe, produkty mleczne, słodczyce (w tym m.in. czekolada, wafle, herbatniki, wyroby cukiernicze), a także ryby i przetwory rybne.

Od stycznia do października br. w porównaniu do roku ubiegłego odnotowano wzrost o 23% dodatniego salda wymiany handlowej, które wyniosło 13,0 miliarda EUR (tj. ok. 60,7 mld zł).

Jeśli chodzi o sytuację na rynku mięsa drobiowego to aktualnie utrzymują się wysokie ceny skupu żywca drobiowego. W październiku 2022 r. średnia miesięczna cena skupu kurcząt typu

brojler wyniosła 6,07 zł/kg, podczas gdy we wrześniu 2022 r. średnia miesięczna cena skupu kurcząt typu brojler wyniosła 6,12 zł/kg. W październiku w latach 2017-2021 średnia miesięczna cena skupu kurczaków typu brojler kształtowała się w przedziale 3,17-3,96 zł/kg. W październiku 2022 r. średnia miesięczna cena skupu indyków wyniosła 8,81 zł/kg (+2,1% m/m, +79,8% r/r). W październiku w latach 2017- 2021 średnia miesięczna cena skupu indyków kształtowała się w przedziale 4,18-5,89 zł/kg.

Dobre wskaźniki eksportu odnotowane w I połowie br. utrzymują trend wzrostowy, a zainteresowanie importem mięsa drobiowego do Polski jest niższe niż przed rokiem.

W okresie I-IX 2022 r.:

- 1) wartość eksportu mięsa drobiowego: 3 087,8 mln euro (+60,7% r/r);
- 2) wielkość eksportu mięsa drobiowego: 1 162,0 tys. ton (+8,7% r/r);
- 3) wartość importu mięsa drobiowego: 85,7 mln euro (+8,9% r/r);
- 4) wielkość importu mięsa drobiowego: 51,9 tys. ton (-8,8% r/r).

W okresie pierwszych 10 miesięcy 2022 r. wielkość importu mięsa drobiowego (CN 0207) z Ukrainy do Polski wyniosła 9 869,8 ton. Natomiast eksport z Polski do Ukrainy tego rodzaju mięsa wyniósł 52 178,5 ton.

Z powyższych danych wynika, że eksport artykułów rolno-spożywczych pozwala na zagospodarowanie nadwyżek żywności produkowanej w Polsce i niewątpliwie stanowi ważne źródło przychodów dla polskiego przemysłu rolno-spożywczego.

Polska z własnej inicjatywy oraz z własnych środków rozpoczęła inwestycje zwiększające przepustowość przejść granicznych z Ukrainą oraz możliwości transportu zboża przez nasz kraj. Działania prowadzone w ramach korytarzy solidarnościowych oraz wcześniejsze prace podejmowane z własnej inicjatywy przez polską administrację sprawiły, że przewozy żywności i innych ładunków z Ukrainy do UE znacznie się zwiększyły. Dzięki tym staraniom obecnie przez terytorium Polski transportowanych jest ok. 452 tys. ton zbóż i nasion roślin oleistych miesięcznie, czyli o ponad 50% więcej niż w I połowie br. Również na forum unijnym Polska podkreśla, że dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego bardzo ważne jest podtrzymanie ukraińskiego eksportu zbóż. Eksport ten powinien trafiać do krajów uzależnionych od importu. Nie powinien natomiast destabilizować rynków lokalnych i wpływać na ceny zbóż w krajach sąsiadnych, takich jak Polska.

3. Wsparcie w ramach Funduszu Gwarancji Rolnych.

Producenci rolni mają możliwość skorzystania z kredytu z gwarancją Funduszu Gwarancji Rolnych, w tym z kredytu obrotowego, z dopłatą do oprocentowania.

Gwarancja może zabezpieczyć do 80% kwoty niespłaconego kapitału kredytu inwestycyjnego albo obrotowego, udzielonego przez bank kredytujący. O kredyt z gwarancją z Funduszu Gwarancji Rolnych mogą ubiegać się:

- 1) rolnicy;

- 2) przetwórcy produktów rolnych;
- 3) przetwórcy produktów nie rolnych.

Udzielenie gwarancji jest bezpłatne.

Kredyty udzielane są w ramach dwóch poddziałań PROW 2014-2020:

- 1) 4.1 „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” dla operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”,
- 2) 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” dla typu operacji „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych”.

Gwarancją z FGR może zostać objęty:

- 1) kredyt inwestycyjny,
- 2) kredyt obrotowy powiązany z inwestycją w ramach PROW 2014-2020.

Maksymalny okres gwarancji w przypadku kredytów inwestycyjnych to:

- 1) do 183 miesięcy w przypadku rolników i przetwórców produktów rolnych,
- 2) do 120 miesięcy w przypadku przetwórców produktów nie rolnych.

Dodatkowo, w celu poprawy płynności finansowej rolników i przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego, spowodowanej skutkami pandemii COVID-19, wprowadzono kredyt obrotowy na utrzymanie płynności finansowej w związku z COVID-19. Kredyty te również są objęte gwarancją FGR i są niezależne od kredytu inwestycyjnego.

Do kredytów obrotowych typu COVID-19 objętych gwarancją FGR przysługuje dopłata do oprocentowania. Ze względu na wysokie oprocentowanie kredytów, w celu obniżenia kosztu kredytu, dopłata ta obecnie wynosi 5% w skali roku, dla kredytów udzielonych po 1 lipca 2022 r. Maksymalny okres gwarancji dla kredytów obrotowych to:

- 1) do 39 miesięcy – w przypadku kredytów obrotowych odnawialnych;
- 2) do 51 miesięcy – w przypadku kredytów obrotowych nieodnawialnych.

Maksymalna kwota gwarancji w przypadku rolników to 5 mln zł.

4. Straty w rolnictwie spowodowane przez zwierzęta dziko żyjące.

Kwestia strat w rolnictwie spowodowanych przez zwierzęta dziko żyjące znajduje się we właściwości Ministra Klimatu i Środowiska.

5. Sytuacja na rynku nawozów i wsparcie na zakup nawozów.

W celu wsparcia polskich rolników, którzy odczuli skutki wzrostu kosztów nawozów, spowodowanego obecnym kryzysem geopolitycznym i związanymi z nim sankcjami, Rząd RP, opracował w 2022 r. program pomocowy przeznaczony na wsparcie sektora rolnego w kontekście inwazji Rosji na Ukrainę. Polska jako jedyna zastosowała mechanizm dopłaty do zakupionych nawozów mineralnych. Ponad 418 tys. rolników otrzymało 2,6 mld zł z tytułu pomocy do zakupu nawozów mineralnych. W okresie od dnia 1 lutego 2022 r. do dnia 31

grudnia 2022 r. wprowadzony został zerowy podatek VAT na nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą i inne środki wspomagające produkcję rolniczą.

W kontekście trudnej sytuacji na rynku nawozów Komisja Europejska przedstawiła 9 listopada 2022 r. komunikat w sprawie zapewnienia dostępności i przystępności cenowej nawozów.

W komunikacie przedstawiono szeroki zakres działań krótko i długoterminowych oraz wskazówek dotyczących sposobów radzenia sobie na poziomie państw członkowskich i UE z wyzwaniami, przed którymi stoją obecnie rolnicy i przemysł UE, a także kraje rozwijające się.

Tematyka ujęta w komunikacie dotyczy nawozów w szerokim wieloaspektowym kontekście: produkcji, handlu zagranicznego, konwersji produkcji nawozów na bardziej ekologiczną opartą np. na wykorzystaniu energii ze źródeł odnawialnych itd. Ponadto, komunikat odwołuje się do różnych form aktywności UE i współpracy na forum międzynarodowym w zakresie nawozów. Jednak duża częśći podjętej tematyki dotyczy wzmocnienia zasad efektywnego i zrównoważonego stosowania nawozów przez rolnictwo m.in. w ramach WPR i możliwości zastosowania pomocy kryzysowej państwa w celu zredukowania niekorzystnych skutków dla rolników wynikających z wzrostu cen nawozów.

Ze względu na wieloaspektowość komunikatu i szerokie podejście do nawozów Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z innymi resortami aktualnie analizuje możliwość jego wykorzystania w przyszłych planowanych działaniach krótko i długoterminowych.

6. Europejski Zielony Ład i Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu, w ocenie Rządu RP, stanowi bardzo duże wyzwanie ekonomiczno-społeczne dla Polski. Dlatego cel neutralności klimatycznej do 2050 r. powinien odnosić się do UE jako całości tak, żeby każdy kraj mógł osiągnąć ten cel we własnym tempie, a także tak, aby nie było zagrożone jego bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo żywnościowe. Realizacja Europejskiego Zielonego Ładu w rolnictwie będzie odbywała się m.in. za pomocą instrumentów nowej Wspólnej Polityki Rolnej. Każde państwo członkowskie otrzymało elastyczność pozwalającą na stworzenie własnego planu strategicznego, określającego zasady realizacji WPR w okresie 2023- 2027. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w tych pracach przyjęło jako priorytetowe założenie, że chce realizować cele Europejskiego Zielonego Ładu w sposób, który nie zaszkodzi polskiemu rolnictwu, pozwoli na zachowanie jego konkurencyjności oraz potencjału eksportowego.

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej (PS) został zaakceptowany przez Komisję Europejską 31.08.2022 r. Zaproponowane przez MRiRW w PS działania zostały opracowane w sposób, który nie ogranicza zdolności produkcyjnych polskich rolników i jest dostosowany do ich możliwości (np. zaproponowano szereg dobrowolnych działań - zarówno w I, jak i II filarze - dodatkowo z możliwością ich realizacji w różnych wariantach).

Z kolei zawarte w PS zakładane wartości wskaźników realizacji EZŁ zostały opracowane we współpracy z instytutami naukowymi i przedstawiają realnie osiągalne zmiany w poszczególnych obszarach. Przykładowo cel EZŁ zakładający procentową zmianę

w obszarze pod uprawami ekologicznymi, aby spopularyzować rolnictwo zużywające mniej środków chemicznych i wypracować dobre praktyki, został określony dla UE na 25%.

W Polsce przyjęto realny cel dla rolnictwa ekologicznego na poziomie 7% do 2030 r. Należy podkreślić, że Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 to dokument opracowany na podstawie analizy potrzeb polskiego rolnictwa, wykorzystujący możliwości, jakie oferuje zreformowana Wspólna Polityka Rolna.

7. Pomoc dla rodzin powiązana z pomocą związaną ze stratami spowodowanymi suszą.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.), wniosek o oszacowanie szkód powstałych w wyniku suszy może złożyć każdy producent rolny za pomocą publicznej aplikacji, który złożył wniosek o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w roku, w którym wystąpiła susza i posiada Profil Zaufany w terminie do dnia 15 października roku wystąpienia suszy.

Dzięki zmianie ww. rozporządzenia z dnia 13.10.2022 r. termin złożenia wniosków o oszacowanie szkód powstałych w wyniku suszy w 2022 r. został wydłużony do dnia 31 października 2022 r.

W wydłużonym terminie, tj. od 16 października 2022 r. wnioski o oszacowanie szkód powstałych w wyniku tegorocznej suszy złożyło blisko 200 tys. producentów rolnych, natomiast w terminie do 15 października br. tylko około 50 tys. producentów rolnych. Tak duża liczba wejść na stronę powodowała jej nadmierne obciążenie, które skutkowało czasowym ograniczeniem pobierania plików z aplikacji suszowej.

Centralny Ośrodek Informatyki jako administrator aplikacji zapewniał dostępność w zakresie działania aplikacji, aby wszyscy zainteresowani producenci rolni mogli na czas pobrać dokumenty i złożyć wniosek o pomoc do odpowiedniego biura powiatowego ARiMR.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zgodnie z przepisami § 13zs ww. rozporządzenia w 2022 r., udziela pomocy w zakresie wsparcia finansowego dla rodziny, której zagraża utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w 2022 r. w gospodarstwie rolnym szkód spowodowanych zaistnieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych tj.:

- 1) gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które zostały oszacowane przez komisję, lub
- 2) suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które zostały obliczone za pośrednictwem publicznej aplikacji.

A zatem przedmiotowa pomoc nie ma na celu wyrównania poniesionych przez producentów rolnych strat w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w ich gospodarstwach rolnych.

Celem tej pomocy jest umożliwienie rodzinom, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w gospodarstwie rolnym szkód spowodowanych wystąpieniem w 2022 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, przewyciężenie trudnej sytuacji materialnej oraz wsparcie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w odpowiednich warunkach.

Natomiast wszyscy producenci rolni poszkodowani w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, mogą ubiegać się o:

- 1) kredyt preferencyjny zarówno obrotowy na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej jak i na odtworzenie środków trwałych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 2) udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2021 r. poz. 266) pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;
- 3) zastosowanie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 514, z późn. zm.) odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy, na indywidualny wniosek producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody;
- 4) udzielenie na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.) przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego.

Pomoc w spłacie zobowiązań wobec Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, gminy oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa jest udzielana w formule pomocy *de minimis*. Zgodnie z ww. przepisami rozporządzenia Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa stosuje dopłaty do oprocentowania:

- 1) kredytów na realizację inwestycji w rolnictwie i rybactwie śródlądowym;
- 2) kredytów na zakup użytków rolnych;

- 3) kredytów na realizację inwestycji w przetwórstwie produktów rolnych, ryb skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów;
- 4) kredytów dla grup producentów rolnych na sfinansowanie nabycia udziałów lub akcji spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków oraz producentów rolnych na sfinansowanie nabycia udziałów lub akcji spółek albo udziałów spółdzielni prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków;
- 5) kredytów na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę;
- 6) kredytów na ponowne uruchomienie produkcji świń zaprzestanej w związku z ASF
Agencja finansuje również częściową spłatę kapitału kredytów na zakup użytków rolnych przez młodych rolników.

Szczegółowe warunki udzielania powyższych kredytów są dostępne na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

<https://www.gov.pl/web/arimr/1-kredyty-preferencyjne>.

W celu zmniejszenia rosnących w ostatnim czasie kosztów produkcji rolnej na podstawie nowelizacji ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług w okresie od dnia 1 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. stawka podatku VAT została obniżona do 0% na:

- towary spożywcze wymienione w poz. 1–18 załącznika nr 10 do ww. ustawy, innych niż klasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w grupowaniu usługi związane z wyżywieniem (PKWiU 56);
- środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu oraz podłoża do upraw, o których mowa w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, z wyłączeniem podłoży mineralnych;
- nawozy i środki ochrony roślin, zwykle przeznaczone do wykorzystania w produkcji rolnej;
- ziemię ogrodniczą;
- gaz ziemny (CN 2711 11 00 albo 2711 21 00).

Stawka podatku VAT została obniżona do 8% na:

- benzyny silnikowe (CN 2710 12 45 lub 2710 12 49) oraz wyroby powstałe ze zmieszania benzyny z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach;
- oleje napędowe (CN 2710 19 43 i 2710 20 11) oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach;

- biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczone do napędu silników spalinowych – bez względu na kod CN;
- przeznaczone do napędu silników spalinowych gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe (CN 2711, z wyłączeniem CN 2711 11 00 i 2711 21 00) oraz gazowe węglowodory alifatyczne (CN 2901), skroplone.

Ponadto stawka podatku VAT została obniżona do 5% na:

- energię elektryczną (CN 2716 00 00);
- energię cieplną.

W celu ograniczenia kosztów pozyskiwania energii do produkcji rolnej producenci rolni mogą ubiegać się o pomoc na zmianę nośników energii w ramach realizowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej programu priorytetowego „Agroenergia”. Program składa się z dwóch części:

Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii, w ramach której można ubiegać się o dofinansowanie następujących przedsięwzięć: instalacje fotowoltaiczne, wiatrowe i pompy ciepła o mocy zainstalowanej powyżej 10 kW i nie większej niż 50 kW, w tym także instalacje hybrydowe oraz towarzyszące magazyny energii elektrycznej;

Część 2) Biogazownie rolnicze i małe elektrownie wodne, w ramach której można ubiegać się o dofinansowanie następujących przedsięwzięć: biogazownie rolnicze wraz z towarzyszącą instalacją wytwarzania biogazu rolniczego oraz elektrownie wodne o mocy nie większej niż 500 kW wraz z towarzyszącymi magazynami energii.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Rafał Romanowski
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych